1 Opening door de voorzitter

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
Goedenavond iedereen. Meneer Severins doet ook mee. Goedenavond iedereen. Van harte welkom op de vergadering van de Commissie Burgers en Samenleving van 19 oktober, die voor het eerst sinds lange tijd weer fysiek in de raadszaal is. Ik vond het even vreemd om iedereen weer driedimensionaal te zien. Het is me een waar genoegen om iedereen weer even te kunnen aanzien. We hebben een aantal afmeldingen. Dat is de heer Van Horssen, de dames Breemen en Munsters, Van Leeuwenstein, Limpens-Feenstra, mevrouw Peerboom, de heren Douma, Jacobs, Starmans en Wim de Groot. Mevrouw Peerboom wordt vervangen door mevrouw Caroline Szelata. Vanwege een verhindering is meneer Horssen dus niet hier vanavond, jullie zullen het vanavond met mij moeten doen als vervangend voorzitter. Bij dezen: welkom allemaal, fijn om jullie weer hier te zien. Uitgenodigd voor vanavond zijn de wethouders Jongen, Schlangen en Wiermans. Verder heet ik de heer Dautzenberg vanavond welkom. Het is zijn eerste vergadering als lid van de Commissie BurgerBelangen. Ik ben even helemaal onder de indruk van jullie. Voordat we beginnen zal ik allereerst vragen aan Bertie om een lootje te trekken voor de bepaling van de spreekvolgorde. Nummer 21, dat is officier mevrouw van Leeuwenstein maar die is er niet. Van het CDA dus. Meneer Wiertz, u bent vandaag de eerste spreker. Er staan twee inhoudelijke punten op de agenda, namelijk de managementinformatie over de stand van zaken van de drie D's, en een motie van de Ouderenpartij inclusief andere gegadigden inzake mantelzorgers. Dan ga ik naar agendapunt twee, het vragenuurtje. Er zijn voor vandaag geen vragen ingediend.

2 Vragenuurtje

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
Dan ga ik naar punt drie.

3 Spreektijd voor het publiek

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
Er heeft zich niemand gemeld voor de spreektijd voor het publiek, dus slaan we dat punt ook snel over.

4 Vaststelling van de agenda

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
Dan gaan we naar agendapunt vier, de vaststelling van de agenda. Ik ga ervan uit dat iedereen kan instemmen met de vaststelling van deze agenda. Als het niet zo is, zie ik graag een hand naar boven. Iedereen akkoord? Dan gaan we naar agendapunt zeven. Het gaat wel erg snel op deze manier.

5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie B&S van 14 september 2021

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter
De vaststelling van de besluitenlijst van de commissievergadering van 14 september 2021. We hebben geen opmerkingen over de besluitenlijst ontvangen. Ik stel daarom de besluitenlijst van 14 september integraal aan de orde. Ik verzoek u de hand op te steken als u opmerkingen heeft over deze besluitenlijst. Niemand? Het digitale handje, even weer wennen. Dan is deze besluitenlijst bij dezen vastgesteld. Die gaat dus door, de besluiten zijn goedgekeurd. Ik ben gewoon onder de indruk, het is gewoon weer heel apart.

6 Managementinformatie Sociaal Domein; presentatie

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Agendapunt zes is een presentatie van de managementinformatie van het sociale domein. Voor dit agendapunt zijn de wethouders Jongen, Schlangen en Wiermans uitgenodigd. Zij worden bijgestaan door de heer Marcel Bakker. De commissie wordt aan de hand van een presentatie periodiek bijgepraat over de stand van zaken van het sociale domein. De commissie is de laatste keer bijgepraat op 13 april jongstleden. Er volgt een presentatie van maximaal 15 minuten. Ik wil graag het woord geven aan één van de wethouders voor een korte inleiding. Mevrouw de Voorzitter, u heeft alles verteld. Marcel, start de presentatie.

M. Bakker gemeente Kerkrade

Veel leuker dan van een beeldscherm, zoals het eerst was. Binnen een kwartier, we gaan het proberen. Even vooraf. De cijfers die u vandaag krijgt te zien, in ieder geval de financiële cijfers, zijn inclusief de cijfers zoals die ontvangen zijn in de Septembercirculaire. We hebben vorige week of de week daarvoor de BUIG gekregen, de Budget Inkomendeel, definitief voor 2021 en voorlopig voor 2022. Dat hebben we meegenomen. We hebben ook de uitgaven doorgerekend. Voor zover als we ze ook kunnen doorrekenen, hebben we het één en ander doorgerekend en verwerkt. Dat leidde duidelijk, zoals bekend, tot reserve die we straks laten zien, hoe belangrijk dat ook is. Ik weet dat u vrijdag de begroting 2022 heeft ontvangen. De cijfers die ik vandaag presenteer, zijn ook de cijfers die opgenomen zijn in de begroting 2022, dus een consistent verhaal. Dat even vooraf. Dan gaan we naar de bekende bollen. Ze zijn allemaal groen of geel, gelukkig geen rood. Dan valt natuurlijk iets op, want normaal was Jeugd altijd rood, dat is nu geel, daar kom ik dadelijk op terug. Dan even naar de klantenaantallen. Ik heb vanmiddag even gekeken naar het afgelopen jaar. Je ziet dat het aantal unieke klanten in Kerkrade zo tussen de 6600 en 6700 zit. Als je de afgelopen presentaties terug gaat kijken, dan zie je dat getal terugkomen. Wat ik zelf wel aardig vinden om te vertellen, is: we proberen telkens de overlap te laten zien tussen die domeinen. Dat is een bedrijfsvoeringsaspecten, maar toch wel even aardig om te vertellen. We hebben een systeemwissel in de gemeente Kerkrade, we gaan van de ene partij naar de andere. Het is belangrijk dat we zo veel mogelijke betrouwbare data hebben, dat willen jullie als raadsleden, maar dat willen wij als ambtenaren natuurlijk ook. Wat dat betreft valt u misschien op, dat er bij de overlap tussen Bijstand en Jeugd, een hoger getal staat dan de vorige keer. Simpelweg komt dat omdat we nu betere data hebben. We hebben steeds duidelijker de data van de overlap. Daarom is het getal hoger dan de vorige keer. 123 *woord* betekent dus dat 123 mensen in de bijstand een kind hebben dat beroep doet op Jeugdzorg. We beginnen altijd bij de bijstand. De tendens die we al een tijdje zien, is een dalende tendens. We hebben op dit moment 1519 klanten op 1 oktober. Vandaag zitten we op 1518 klanten. Eén klant minder, dat vond ik leuk om te vertellen. Hoe komt dat? Als je daar het bestand hebt, daar is uiteraard de uitstroom groter dan de instroom, dat is al maanden zo. Maar wat je ook ziet, is dat de instroom de laatste maanden niet meer zo veel voorstelt. Afgelopen maand hadden we een instroom van, als ik het goed zie, om en nabij de vijf, zes mensen. Dat betekent dat op dit moment heel veel mensen, gelukkig, aan het werk komen of aan het werk zijn. Net als vorige keer even een overzicht van waar die mensen vandaan komen en waar ze naartoe gaan. Dat is een uitgebreide lijst, dat is nou eenmaal zo omdat we de CBS-voorschriften volgen. De grootste in-/uitstroom is gewoon naar andere gemeentes. In dit verband is het goed om te vermelden dat het vooral gaat om Parkstad gemeentes. Het zijn vooral mensen die van Kerkrade naar Heerlen verhuizen of van Landgraaf naar Kerkrade. Dan het financiële plaatje. Zoals we al een tijdje weten, zijn we voor de bijstand een voordeelgemeente. Dat leidt dit jaar ook tot een groot voordeel, om en nabij de 6 miljoen. 5,9 miljoen, als we precies die thermometer erin stoppen, we vinden het altijd leuk om dat precies te doen, dan krijg je de precieze getallen. Om en nabij de 5,5 miljoen en 6 miljoen zal dit jaar het voordeel van het inkomensdeel worden. Hadden we de definitieve beschikking van 2021 gekregen, dan durfden we hier iets definitiefs voor dat bedrag te noemen. De uitgaven zitten nu ongeveer op 24 miljoen dit jaar. Als er de laatste maanden tien beurzen komen met uitkeringsgerechtigden, is dat maar twee maanden aan uitkeringen, dat dat valt redelijk mee. Daarom durf ik met redelijke zekerheid te noemen dat het tussen de 5,5 en 6 miljoen wordt. Maar je ziet dat de voorlopige beschikking inkomstenkant voor 2022 wel een flinke daling laat zien, van 29,8 wat we dit jaar krijgen gaat naar 27,4. Raken we daar financieel van in paniek? Nee, want we zijn nog altijd een voordeelgemeente, we prognosticeren nog steeds op basis van de gegevens die we nu hebben, een flink overschot van om en nabij 3,5 miljoen, daar kom ik dadelijk bij de reserve op terug. Dan het minimabeleid, uitgedrukt met deze drie staafjes: bijzondere bijstand, langdurigheidstoeslag en sociaalculturele activiteiten. Bij de oranje en de lichtblauwe zien we een lichte

stijging. Dat is ook wat we graag willen, want we willen dat mensen die het nodig hebben zoveel mogelijk gebruikmaken van de voorzieningen die we als gemeente bieden. In financiële zin leidt één en ander tot een stabiel beeld. Er is weliswaar een tekort, maar dit tekort wordt de vijf, zes, zeven jaar dat ik deze presentatie geef, telkens gepresenteerd, om en nabij de 1,5 miljoen. Ongeveer 1 miljoen minima en ongeveer 4,5 ton tekort bij schuldhulpverlening. Dan gaan we naar de laatste poot van participatie, dat is reïntegratie. Daar prognosticeren we op dit moment een overschot van rond de vier à vijf ton, 4,62 om precies te zijn. Belangrijk daarbij is echter dat in december al een wijziging komt, omdat dan de begrotingswijziging van de WOZL in deze Raad zal dienen. Dat gaat al een wijziging met zich meebrengen. Ter illustratie, die 22,5 die we daaraan uitgeven, dat zal bekend zijn maar toch nog een keer om te vermelden, 20 miljoen daarvan is WSW, en 2,5 miljoen is werkdeel. Dan de aparte regelingen naar aanleiding van de coronapandemie. De TOZO, we hebben het er al vaak over gehad. We zitten onderhand op TOZO 5. Instroom valt natuurlijk mee, omdat die regels van TOZO 1 tot TOZO 5 steeds strenger zijn geworden. We hebben bijvoorbeeld bij TOZO 5 een inkomenstoets. Dit zijn de cijfers. In financiële zin betekent dit 1,3 miljoen aan uitgaven, die krijgen we netjes vanuit het Rijk vergoed. Dan vervallen we als gemeente eigenlijk geen buil. Daar zit voor ons een klein voordeel aan omdat we van de Rijksoverheid uitvoeringskosten krijgen. Op dit moment zetten we daar op een inverdieneffect van 128 duizend euro. Het wordt afgerekend aan het einde van het jaar met een accountantsverklaring, dan krijgen we het geld netjes terug. Daarnaast heeft de Rijksoverheid nog gemeend, afgelopen jaar, om de zogenaamde TONK-regeling in te stellen, Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten. Een regeling die er met name voor bedoeld was, om mensen die geconfronteerd werden met woonlasten, kosten met betrekking tot nutsvoorzieningen, te ondersteunen. Daar is vanuit het Rijk, maar ook vanuit ons als gemeente, behoorlijk wat aandacht aan besteed, terecht, want je wilt mensen helpen. Wat we echter zien, landelijk misschien wel meer dan lokaal, is dat er eigenlijk geen gebruik van wordt gemaakt. De aantallen zijn beperkt gebleven. Nu is het zo dat we op dit moment een behoorlijke brok geld overhouden. Alleen, dat is ook waarom we er op dit moment niks mee doen, ook niet in de cijfers, omdat we weten: dat was natuurlijk landelijk geregeld en het RIjk is geen charitatieve instelling, dus zal er dadelijk iets tegenover komen te staan. Alleen we weten op dit moment totaal niet wat. Dan de WMO, de cijfers zoals die hier zijn te zien. Dat is een redelijk stabiel verloop, als je alle WMO-voorzieningen op een hoop gooit. Wat we wel een tijdje zien, en dat zie je ook in die oranje grafiek, is een stijgend aantal aanvragen, met name bij HBH. Ook bij de vorige presentatie die ik in maart heb gegeven, is aandacht gevraagd voor de stijging die we bij HBH zien. De volgende sheet laat zien hoe één en ander is opgebouwd. Maar ik heb maar een kwartier, dus ik ga snel door naar de financiën. Bij de WMO prognosticeren we op dit moment een tekort van om en nabij de 4 ton. Meerjarig is er een stijgend tekort, dat ziet u dadelijk in de reserve. Dat komt door de volumegroei, en omdat we aan die uitgavenkant, dat proberen we zo goed mogelijk te prognosticeren, ook rekeninghouden met een stukje prijs-looncompensatie, die gewoon op ons af gaat komen. Daarmee houdt de derde bullet verband: we moeten weten dat er zorgbreed op dit moment cao-onderhandelingen plaatsvinden. Uiteindelijk zal dat allemaal doorgerekend gaan worden, en komt de prijs op het bordje van de gemeentes terecht. Waarschijnlijk valt op basis van de huidige berichtgeving niet te verwachten dat het nieuwe kabinet heel veel gaat wijzigen met betrekking tot het abonnementstarief. Dat is ook iets waar we rekening mee moeten houden, wat ertoe leidt dat de vraag naar de WMO in ieder geval niet substantieel zal gaan dalen. Daarnaast was er nog een kleine positieve bijstelling in de Septembercirculaire. Dan naar Jeugd. Wat is het aantal personen in de Jeugdzorg en het aantal voorzieningen in de Jeugdzorg op een bepaalde datum, nu 1 oktober. Nou, 854 kinderen maakten op die dag gebruik van Jeugdzorg. Dat is altijd natuurlijk een relatief cijfer, want je moet kijken naar wat er het hele jaar gebeurt. De onderverdeling naar voorzieningen. Wat hier al heel vaak over verteld is, als je kijkt naar 2400 kinderen in Jeugdhulp ambulant, dat is in relatieve zijn maar een heel klein bedrag ten opzichte van wat naar een verblijf gaat, waar misschien ongever 200 kinderen gebruik van maken. Dat is een bekend gegeven waar we het vaker over gehad hebben. We finishen met iets om even wat langer bij stil te staan. We weten dat we als gemeente Kerkrade de hele tijd geconfronteerd worden met tekorten. Niet alleen in de gemeente Kerkrade, ook andere gemeentes in het land. Daar hebben we zelf wat aan gedaan, we zijn niet stil blijven zitten, de wethouder heeft dat hij opgepakt, daar bent u vaak over bijgepraat. Toch was het natuurlijk fijn om te horen dat allerhande onderzoeken hadden uitwezen dat er zeker dingen moeten verbeteren. Het is niet zo dat we als gemeentes alles goed doen, je kunt altijd beter. Maar het is ook zo dat het Rijk iets over de schutting heeft gegooid in 2014, 2015, met een korting die achteraf niet reëel is gebleken. Dat is gecorrigeerd, er is in de Meicirculaire een correctie geweest van 1,7 miljoen. Maar nu in de Septembercirculaire hebben we 4,8 miljoen gekregen. Landelijk is er 1,3 miljard door het Rijk aan gemeentes gegeven. Het Rijk is eigenlijk een beetje sneaky, want ze geven 1,3 miljard, maar ze schrijven er in die brief natuurlijk bij dat er landelijk 214 miljoen hervormd moet worden. Hervormen is in mijn woorden gewoon bezuinigen. Er wordt ook gezegd, dat hoe we naar de toekomst toe gaan, aan het volgende kabinet is. Dan komt die Septembercirculaire binnen, twee, drie weken geleden, en daar staat het getal van 4,8 netjes

in. Dat is prima. Dan ga je denken wat we nu meerjaardig moeten. Over meerjarig is door de toezichthouders waar wij mee te maken hebben, de provincie Limburg, gezegd dat gemeentes een vierjarige doorkijk moeten kunnen maken en beleidsvooruitzichten moeten kunnen maken, en dat we 75 procent van dat bedrag mogen doorrekenen. Concreet betekent dat voor Kerkrade 3,8 miljoen in 2023, 3,6 miljoen in 2024, en 3,3 miljoen in 2025. Wat het precieze bedrag gaat worden, hangt af van het nieuwe kabinet, het kan bij wijze van spreken ook gewoon die 4,8 worden. Maar nu, ook in de begroting die u afgelopen vrijdag heeft gekregen, rekenen wij dat door met 75 procent, met die getallen zoals die net genoemd zijn. Maar, we krijgen 1,3 milard, maar van het Rijk moeten we wel 214 miljoen van bezuinigen en een hervormingsagenda gaan opstellen. Die hervormingsagenda wordt opgesteld door het Rijk, de VNG, door de aanbieders, door de professionals, het maatschappelijk middenveld. Dat geld is niet zomaar een plusje, daar moeten we iets voor gaan doen. Alleen wat, dat wordt de komende tijd uitgewerkt. De tweede bullet, claims uit het jeugdveld hebben we dat maar even genoemd. Maar wat daarnaast nog speelt, is dat de gemeentes te maken krijgen met een herverdeling van het gemeentefonds in 2023. Dat is al drie keer uitgesteld, dus dat zal waarschijnlijk 2024, 2025 worden. Maar op dit moment is het 2023. Op dit moment is het duidelijk dat het sociaal domein in Kerkrade negatief geraakt zal worden. Vanavond adviseert toevallig de Raad voor het Openbaar Bestuur, een belangrijk adviesorgaan van de regering, over de laatste doorrekening. Dat is wel interessant, één dezer weken gaan we horen wat de status is van de huidige gedachtegang over het gemeentefonds 2023. Negatief herverdelen is, als je het mij vraagt, niet iets waar alleen Kerkrade mee getroffen wordt, dat zijn meerdere gemeentes. Eén van die gemeentes is bijvoorbeeld de gemeente Gennep. Die gemeente heeft een motie, die hebben ze aan de gemeente Kerkrade voorgelegd om mee te gaan ondertekenen. Komende vrijdag is daar een overleg over, waar in ieder geval gemeente Kerkrade aan zal deelnemen. Het is uitgesteld, het is 29 oktober, dat is een overleg waar Kerkrade zeker aan gaat deelnemen. Zeker niet stil blijven zitten en afwachten wat in Den Haag gebeurt. We gaan weer aan de voorkant meedenken om te voorkomen dat we een negatief herverdeeleffect krijgen. Lang verhaal, maar belangrijk om even te vertellen, zeker in relatie tot de laatste sheet. Dan de voorlaatste sheet, aantallen Bezwaar en Beroep. We hebben met z'n allen ooit afgesproken dat we die aantallen graag willen presenteren, prima. Er moet wel een beetje gerelativeerd worden. Aan de ene kant, moet er niet te negatief over gedacht worden, we moeten toch in ogenschouw nemen dat we 15.000 besluiten per jaar nemen in de gemeente Kerkrade in het sociaal domein. Als je dan 100, 150 bezwaren hebt, ja, dan kun je je afvragen waar je het over hebt. Aan de andere kant zijn we natuurlijk wel ambitieus, en willen we bezwaren voorkomen, en kijken hoe we onze dienstverlening op elk moment kunnen verbeteren. Dus een beetje relativeren, deze cijfers. Nou, dan gaan we naar de reserve, het slotwoord van de presentatie. De reserve laat een heel mooi verloop zien. Zeker als we de reserves in herinnering nemen die we de laatste jaren ook wel eens gepresenteerd hebben hier. Alleen, daar heb ik net wat langer bij stilgestaan en ik wil het herhalen, er is een aantal kanttekeningen, die toch wel maken dat deze reserves met een korreltje zout genomen moeten worden. Er zijn nog heel veel dingen onbekend. Daar hebben we het over gehad, wat doe je met het gemeentefonds, die claims uit het jeugdveld, de nadrukkelijke agenda die meegeeft aan de gemeente dat we die 1,3 miljoen niet voor niks krijgen. Cao-onderhandelingen in de zorg die effecten hebben op de uitgavenkant van de gemeente, maar ook een nieuw kabinet dat er komt met andere plannen. We weten niet wat dat allemaal voor gemeentes gaat betekenen. Dank u wel, meneer Bakker. Ik moet u mijn complimenten geven voor de time management die u hier beacht,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

want u bent er echt wonderbaarlijk doorheen gegaan, dus mijn complimenten. Ik wil de eerste termijn even doorlopen en het CDA het woord geven, als het mag.

Fractie CDA

Ja, dank u, Voorzitter. Heldere presentatie, een duidelijke presentatie waarin gelukkig eens wat positievere cijfers getoond worden, wat ook wel eens fijn is. Het zijn wel positieve cijfers die met een korreltje zout genomen moeten worden, en die wat onzekerheid met zich meebrengen. Dus die boodschap is duidelijk en dat moeten we wel meenemen. Ik heb eigenlijk maar één vraag voor dit moment en dat is over de voorzieningen van de Jeugdhulp. Die worden nu in aantallen weergegeven. De vraag is: we hebben die sheet ook wel eens gezien in bedragen per voorziening, kunnen we die misschien een keer geüpdatet ontvangen om daar een beeld bij te krijgen? Dat is het voor dit moment.

Fractie VVD

Dank u wel. De VVD. Dank u wel, Voorzitter. We blijven complimenten geven, dat gaat door, maar het is inderdaad duidelijk. En goed, je ziet in ieder geval dat het een positieve kant op gaat op verschillende punten. Ik denk, als de gelden uit Den Haag niet veel veranderen, dat we daar blij mee kunnen zijn. Dus het is afwachten, maar tot nu toe heel bevredigend.

Fractie SP

Dank je wel. En de SP. Dank u wel, Voorzitter. De SP heeft nog een paar vragen. Bijvoorbeeld de WMO, waardoor zijn voorzieningen zo sterk gedaald? We weten dat bijvoorbeeld de rolstoel van 669 naar 472 is gegaan, en het vervoer van 32/38 naar 27/52. Dat kan natuurlijk met corona te maken hebben, dat begrijpen wij, maar dat willen we toch graag weten. De woonvoorziening is van 709 na 528 gegaan. Elk jaar wordt gezegd dat er wordt gekeken naar dubbelingen, ik kan me herinneren dat we dat vorige keer ook gevraagd hebben, en dat sommige mensen meerdere voorzieningen hebben. Maar ja, ooit houdt dat toch op als je die dubbelingen eruit hebt gehaald. De vraag is waarom voorzieningen zo sterk dalen. Dan nog een vraag over de participatie. We constateren elk jaar een overschot van meer dan 5 miljoen. Waardoor ontstaat dit? Dat hebben we ook vaker gevraagd, en dan wordt steeds gezegd dat we het beter doen dan andere gemeentes. Maar dat kan slechts een beperkt deel van de verklaring zijn, als we naar de cijfers kijken natuurlijk. Als er steeds zoveel over is en er zoveel mensen zijn in Kerkrade die de touwtjes niet aan elkaar kunnen knopen, dan kunnen we toch een wat ruimer beleid gaan voeren. Op welke punten zouden we deze mensen tegemoet kunnen komen? Wat wordt gedaan met de energieproblematiek die deze mensen extra hard treft? Daar zouden we extra voorzieningen voor kunnen treffen. Kan de wethouder daar een toezegging op doen en daar iets over zeggen? Ik had nog een algemene vraag. Wat is er gebeurd met het geld van de tegemoetkoming van de chronisch zieken en gehandicapten die Kerkrade nog steeds ontvangt, maar niet uitbetaalt? Is dat bedrag in het sociaal domein terechtgekomen? Hoe zit dat in elkaar, na al die jaren? Dank u wel. Dank u wel. Mevrouw Wevers. Dank u wel, Voorzitter, ik heb ook nog twee vragen. Er is jarenlang gesproken dat we in Kerkrade -- Mevrouw Wevers, ik onderbreek even. Ik hoor hier meneer Krasovec en mevrouw Szelata iets zeggen. Bij presentaties geldt dat niet. Ik geef u het woord terug. Volgens mij mag ik altijd vragen stellen als ik wil in de Commissie. Bij ontwerpbesluiten hebben we iets anders afgesproken, maar dit heeft niks met een ontwerpbesluit te maken, dus vandaar dat ik u het woord netjes teruggeef. We hebben jarenlang een ontmoedigingsbeleid gevoerd inzake de Participatiewet. In hoeverre worden mensen die zich aanmelden gewezen op de mogelijkheid om zich te laten bijstaan door Impuls of anderen bij het indienen van een aanvraag? Wordt mensen actief gewezen op de mogelijkheid van het verstrekken van een voorschot? Want ons valt opnieuw op dat er een heel groot verschil is tussen het aantal mensen dat zich meldt met een verzoek om een uitkering en wat daadwerkelijk tot een aanvraag leidt. Dan kan ik uit die cijfers niet afleiden of die aanvragen allemaal leiden tot een daadwerkelijke uitkering. Wij zouden graag inzicht hebben in de redenen waarom niet elke aanmelding tot een aanvraag leidt of tot een uitkering. We hebben dus nu geen zicht op hoe dat gaat aan de poort. Waarom is dat belangrijk? Nou, we kunnen onszelf wel heel hard op de borst kloppen dat wij het heel goed doen in Kerkrade, maar als we iedereen aan de poort weigeren of proberen zo veel mogelijk drempels op te werpen, dan hoeven we ook minder uitkeringen uit te delen, als u begrijpt wat ik bedoel. Dus in hoeverre is daar zicht op? Dan nog een andere vraag. De ambtenaar zei het terecht: hervormen is een vorm van bezuinigen. In Kerkrade noemen we dat ombuigen. Misschien kunnen de PvdA, wethouder Jongen en wethouder Schlangen vanaf nu toegeven dat als ze dit woord gebruiken, of de Kerkraadse variant ervan, dan gewoon man en paard noemen en het over bezuinigingen hebben. Een vraag aan wethouder Schlangen over de Jeugdzorg. Nu we meer geld krijgen voor de Jeugdzorg, wat gaan we nou doen om na die bezuinigingen die we de afgelopen jaren hebben doorgevoerd, en daar is natuurlijk ook op allerlei domeinen geprobeerd om de touwen zo strak mogelijk aan te trekken, een wat ruimer beleid te voeren daar? Gaan we kijken welke dingen die we toen hebben ingevoerd vanwege geldgebrek we nu weer terug kunnen draaien? Kunnen de jeugdzorgwerkers rekenen op meer collega's en meer personele inzet? Daar zou ik graag een antwoord op willen. Dat was het wat ons betreft.

Fractie Burgerbelangen

Dank je wel, mag ik het woord geven aan BurgerBelangen? Dank u wel, Voorzitter. De presentaties, jaren geleden, zagen er heel anders uit dan nu. Het klopt inderdaad dat het iets positiever is, maar ook de kanttekeningen die erbij gezegd worden door de heer Bakker, die moeten we ons ter harte nemen en we moeten ook opletten. We moeten niet met geld gaan strooien. Ik denk dat juist beleid, goed beleid, op zijn plaats is in deze. Dat is het wat mij betreft. Ik had wel begrepen dat de heer Essers nog een vraag had. Dank u wel, voorzitter. Naar aanleiding van sheet nummer twee wat betreft de WMO, daar zie ik van april 2021 tot nu een stijging van 97. Kan daar een verklaring voor worden gegeven? Want we zien in het algemeen een daling.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank je wel, dan geef ik het woord aan de PvdA.

Fractie PvdA Kerkrade

Dank u wel, Voorzitter, we hebben geen vragen, het was heel duidelijk.

Fractie Ouderenpartij

Fijn om te horen, Ouderenpartij? Ja, voorzitter, ik heb één vraag en één opmerking. Ik hoorde de heer Bakker in het begin van zijn presentatie aangeven dat de gemeente Kerkrade een voordeelgemeente is, en dat levert een behoorlijk voordeel, hij noemde een bedrag tussen de 5 en 6 miljoen. Of ik ben het kwijt, of ik weet gewoon niet wat dat betekent voor de gemeente. Ik zou daar graag iets meer over willen weten, wat dat precies betekent. Opmerken wil ik dat ik het positief vind om te vernemen dat ook wordt aangegeven dat men aan die voorkant ook blijft praten met andere gemeentes om dat overheidsbeleid om te buigen. Ik heb het al vaker aangegeven, dat je aan de voorkant zou moeten veranderen, want anders denk ik niet dat je hier met een positief resultaat uit gaat komen. Daar wil ik het bij laten, dank u wel.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank je wel. Dan ga ik naar Lokaal Alternatief. Dank u wel, Voorzitter. Heel duidelijk, mooi om te zien hoe het zich door de jaren ontwikkeld heeft, deze presentatie. Er is al door verschillende fracties iets gevraagd over afwijkingen. Hier en daar heeft meneer Bakker daar iets over gezegd. Wij vroegen ons af, daar waar afwijkingen zijn, welke rol corona daar in heeft gespeeld.

Fractie Ons Kerkrade

Dan gaan we naar Ons Kerkrade. Ja, dank u wel, Voorzitter. Dank voor de presentatie, helder. Het ziet er positief uit, we gaan de goeie kant op, een beetje geholpen door het Rijk, maar we gingen eerst ook de mindere kant op, ook een beetje geholpen het Rijk, zo eerlijk moeten we dan ook zijn, dat het minder ging. We kregen 1,3 miljard, landelijk, en wij krijgen daar ook een gedeelte van, waarbij ze zeggen: "Plug er 75 procent van in en de rest niet.". Ben je dan met die 25 procent niet al een eind op weg naar de bezuinigingen die we moeten insteken? Als je 25 procent minder prognosticeert dan wat je kunt krijgen omdat we moeten bezuinigen, wordt dat ook bij de bezuiniging meer betrokken? Dat is mijn vraag. Ik zie meneer Bakker vreemd kijken, snapt u wat ik bedoel? Als 1,3 door het rijk gegeven wordt, en ze zeggen dat er nog 230 miljoen bezuinigd moet worden, en je mag 75 procent prognosticeren, zit daar dan niet die bezuiniging al in? Oké, akkoord, ik hoor het dadelijk. Voor de rest, zoals iedereen zegt, zorgelijk, de kanttekeningen waar we op moeten letten. We zien nog waar we uitkomen, maar het gaat in ieder geval de betere kant op. Dank wel. Dank u wel. We gaan de vergadering vijf minuten schorsen, zodat we dadelijk terug kunnen komen om antwoorden te verkrijgen. Dus even een plaspauze. Wij beginnen weer met vergaderen met een overschrijding van een aantal minuten. Wie mag ik als eerste het woord geven voor de beantwoording? Wethouder Jongen? Dank u wel, Voorzitter. Ik begin met de vraag van de SP: hoe zit het nou met die WTCG-gelden? Alle gelden die wij krijgen en ontvangen voor de WMO, komen in feite in de pot van de WMO terecht.

L.A. Jongen wethouder

Dus die reeks wat u hier in het overzicht heeft gezien bij de doorkijk, dat zijn alle gelden die wij van de overheid krijgen, in verdisconteerd. Dan met betrekking tot de WMO-afwijkingen van rolstoel, CBV en woningen, daar zal de heer Bakker dadelijk weer op terugkomen. Hetzelfde geldt voor een daling van de WMO, de vraag van de heer Essers. Dat was het van mijn kant. Dank u wel. Wethouder Schlangen. Dank u wel, Voorzitter. De heer Wiertz krijgt een schriftelijk antwoord op de vraag wat de verschillende voorzieningen allemaal kosten.

J.H. Schlangen wethouder

Ik kan u wel voor de duidelijkheid zeggen dat de Jeugdhulp met verblijf, inclusief behandeling, van 46 cliënten zoals hier staat, hetzelfde bedrag is als voor 1000 ambulante inzet, dus dat die kosten vele malen hoger zijn. Die gegevens krijgt u doorgestuurd door de afdeling, zodat u zich een beeld kunt vormen van de verhoudingen daarin. Voorzitter, mevrouw Wevers van de SP zegt hiermee: "U kunt ons langzaam aan beginnen de waarheid te vertellen over wat je aan het doen bent. U bent aan het bezuinigen al zeven, acht jaar.". Ik bestrijd dat gewoon. Ik heb kosten beheerst. Wij hebben nooit bezuinigd op Jeugdzorg, we hebben altijd zorg toegepast die nodig was voor de cliënt en de kosten beheerst. We hebben dat altijd gedaan bij verschuivingen binnen sociaal domein. Waar je niet uit kwam met jeugdmiddelen, daar heeft Participatie bijgesprongen of iemand anders, waardoor we binnen het Sociaal Domein altijd met dat geld uitgekomen zijn. We hebben ook nooit geld van Algemene Dienst nodig gehad om dat op te vullen. Dus ik krijg het woord bezuinigen niet door mijn keel. Ik ga ook niet ruimhartig toekennen. We blijven bovendien met de Taskforce Jeugd 2.0 gewoon doorgaan. Zoals beloofd krijgt u in het derde kwartaal van 2022 de evaluatie van de opbrengsten daarvan. Dank u wel, Voorzitter. Meneer Bakker. Allereerst even sheet 14, waar mevrouw Laumann van de SP

M. Bakker gemeente Kerkrade

vragen over stelde. Ik denk dat ik de grafiek even moet uitleggen. De donkerblauwe gaat over het aantal lopende voorzieningen op de peildatum, en de lichtblauwe is het aantal personen op de peildatum. Het gaat niet over hetzelfde, dus je ziet geen daling. Even ter verduidelijking. Dan naar de heer Essers, over het aantal klanten WMO. Dat klopt inderdaad. Als je naar de bollen kijkt, ziet u tussen peildatum april en peildatum nu een stijging van het aantal klanten WMO. Wat ik zei, het zijn met name HVH-klanten. Daar is een stijging te zien. Dan even naar de heer Schlenter over de BUIG, een beetje vakterminologie. Als je BUIG-beschikkingen krijgt, die is gebaseerd op een verdienmodel, daar komt een bedrag uit. Kerkrade krijgt zoals gezegd, 27,4 uit m'n hoofd. Als je een overschot hebt, ben je een voordeelgemeente, heb je een nadeel, dan ben je een nadeelgemeente. Als laatste de vraag van de heer Krasovec. Ik snap nu de vraag, ook een terechte vraag. Kijk, je hebt de inkomstenkant en je hebt de uitgavenkant. De inkomstenkant Jeugd is puur van het Rijk. Die grote pot, daar halen ze straks meerjarig die 214 miljoen af, en dat is voor Kerkrade straks X bedrag. Wat de uitgavenkant betreft, zeg ik er volstrekt nee op dat we er totaal geen rekening mee hebben gehouden. De uitgavenkant is gebaseerd op de wetenschap van nu. Dat is ook waarom we die kanttekeningen vandaag benoemen. Een aantal dingen, zoals die claims die uit die zorgwereld gaan komen, dat weten we op dit moment gewoon niet. Er zijn ook mensen die zeggen dat we een stelpost moeten opnemen. Daar hebben we het ook over gehad, we kunnen stelposten opnemen, maar hoeveel? Een ton, anderhalve ton, een miljoen? Dus er is absoluut niks van meegenomen. Volgens jaar in de Meicirculaire of de Septembercirculaire of misschien nog wel later, dan zie je dat het Rijk in hun boeken ergens die 214 miljoen heeft meegenomen. Overschot op participatie, dat is eigenlijk het antwoord dat ik de heer Schlenter daarnet gaf. Hoe ontstaat een overschot, was de vraag. Het overschot ontstaat omdat het Rijk een verdienmodel heeft, BUIG, op basis van maatstaven leidt dat tot een bedrag, dus tot 27,4 voor Kerkrade. In de loop van het jaar komen op dit moment 1.519 klanten voor een uitkering, dat is ook een X bedrag, ongeveer elke keer 15.000 euro. Het verschil daartussen, gelukkig op dit moment een voordeel voor ons, dat leidt tot dat verschil. Beter kan ik het nu niet uitleggen.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Wethouder Wiermans. Misschien kan ik er iets verhelderends aan toevoegen,

H. Wiermans wethouder

aan dit geheel. Dat overschot ontstaat ook omdat er landelijk bij het BUIG-budget met gemiddelden worden gewerkt in Nederland. Dus als je beter scoort dan een gemiddelde, en dat doen wij al een aantal jaren, dan betekent dat dat je het voordeel hebt in het geld dat je van het Rijk krijgt ten opzichte van het geheel dat je uitgeeft. Dat is het verschil dat we bij het Participatiebudget zien. Mevrouw Laumann vraagt, als dat overschot er is, kunnen jullie dan niet wat ruimhartiger zijn ten aanzien van het toekennen van bijstand? Mevrouw Laumann weet ook dat de criteria en de normen op basis waarvan bijstandsuitkeringen worden toegekend, een landelijke regeling is.

Fractie SP

Wethouder Wiermans, mevrouw Laumann wil iets toevoegen. Dat is niet waar, wat u zegt. Ik heb niet gezegd dat u iets ruimhartiger moet zijn in de bijstand. Ik heb iets gezegd over de tegemoetkomingen voor de mensen. Dat kan van alles zijn, dan heb ik het over bijstand, daar zijn natuurlijk regels voor, maar er zijn ook tegemoetkomingen, bijvoorbeeld ziektekosten, enzovoort, waar je wel iets in kunt doen. Dan heb ik in niet over de bijstand. Ja, dat klopt, dan zijn we het daarover eens

H. Wiermans wethouder

dat dat met de bijstand niet kan. Bij tegemoetkomingen kan dat wel. Ik noem maar iets, als je het hebt over ziektekosten, dan zou je in de regeling kunnen zeggen dat we daar wat ruimhartiger in willen zijn. Overigens, dat doen we natuurlijk ook al als we kijken naar de schuldhulpverlening, daar waar wij de grenzen kunnen opzoeken. Ik refereerde ook aan de TONK-regeling die straks aan de orde was. Dat vond ik toch wel een hele rare, want dat heeft te maken met vaste lasten van mensen. En waarom kom ik daar niet voor in aanmerking? Die criteria vond ik wel behoorlijk streng, die daar toegepast worden. Wij zelf hebben die nog opgerekt. We hebben een aantal zaken, die we eigenlijk moesten verdisconteren in de toetsing, gewoon weggelaten om te kijken of we daar nog een aantal mensen meer in konden krijgen. Maar van die regeling hadden in mijn ogen veel meer mensen gebruik kunnen maken als de landelijke overheid wat soepeler was geweest met de criteria en de regels die ze daarvoor hadden. Want nu zitten we met een behoorlijk overschot, iets van zes ton. Het punt is: moeten we dat straks óf teruggeven óf komt de Rijksoverheid zeggen dat we voor die zes ton dit en dit en dit moeten doen. Dat vind ik zelf heel erg jammer. We hadden dat graag anders gewild. Dan de vraag of mensen die een aanvraag invullen bij de bijstand, daar

ook in worden geholpen. Als mensen bij de poort komen, wordt dat ook geïdentificeerd. Op momenten dat de consulenten aan de poort denken dat mevrouw of meneer er echt hulp bij nodig heeft om op de goede manier die aanvraag in te dienen, dan wordt er verwezen naar cliëntondersteuning, naar het bureau Raadslieden van Impuls, die wordt daar dan ook bij ingeschakeld. Dus dat gebeurt ook. Mevrouw Wevers doet nog eens duiden op het ontmoedigingsbeleid, daar hebben we al een aantal keren discussies in het verleden over gehad. Die term werp ik verre van mij. Dat doen wij niet. Wij staan niet aan de poort met een knuppel om te kijken hoe we de mensen zo snel mogelijk van die deur verwijderd krijgen. Sterker nog, wij proberen altijd de regels zo vaag mogelijk te interpreteren en op te rekken, om te kijken dat mensen de hulp kunnen krijgen. Wij zitten daar om hulp te verlenen. Dan moet u me echt geloven. Neem van mij aan, ik heb in de loop van de zeven jaar dat ik daar zit, heel wat keren van mijn discretionaire bevoegdheid gebruik gemaakt om dat wat niet mocht toch te doen. Dus dat blijven we ook doen, althans zolang ik dan zit, en dat zal tot april van komend jaar zijn, dan niet meer. Maar dat moeten we ook doen. We moeten kijken: hoe kunnen we die mensen helpen? Nou en daar is het ook op gericht, en dat blijven hoe ook doen. Daar waar we de regels in ieder geval wat kunnen oprekken om de mensen van de regelingen gebruik te laten maken, zullen we dat zeker doen.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik heb nog twee vragen open staan. Dat is één Lokaal Alternatief, over afwijkingen met betrekking tot corona. Ik heb ook één vraag van de SP openstaan over het energieprobleem. Wethouder Wiermans.

H. Wiermans wethouder

Dat is het verhaal van de energie-armoede, dat is een punt dat in de toekomst ook hier gaat spelen, daar ben ik vast van overtuigd. Dat betekent ook dat mensen, waar dat speelt, sneller in aanmerking komen voor de regeling. Als daar een toetsing plaatsvindt, en mensen geven excessief meer uit aan de energiekosten, dan betekent dat ook dat ze eerder in aanmerking komen voor tegemoetkomingen. Daar zullen we ook heel goed op letten, dat hebben we al besproken met de mensen in de bezetting van de GeldWijzerWinkel, om daar heel goed op te letten, dat de mensen die in die situatie terechtkomen, dat zullen er behoorlijk wat zijn in onze gemeente, dat we daar hulp bieden. De manier waarop we die hulp gaan bieden, dat moeten we nog bekijken. Maar je mag van mij aannemen dat we niet zullen toestaan dat daar bijvoorbeeld stroom of gas afgesloten wordt of dat ze uit huis gezet worden. Dat is nog nooit gebeurd, dat heb ik ook altijd verhinderd. We proberen ook een juiste wijze te vinden en gebruik te maken van de juiste regelingen die we hebben om daar een oplossing voor te zoeken. Dan de vraag van Lokaal Alternatief, of de afwijkingen die geconstateerd zijn,

L.A. Jongen wethouder

gerelateerd kunnen worden aan corona. Voor wat betreft de WMO en al die andere zaken die eraan gerelateerd zijn, moet ik melden dat mij geen berichten bekend zijn dat dat door corona komt. Wat wel gebeurde in de uitvoering, is dat daar waar in het verleden altijd een keukentafelgesprek fysiek plaatsvond, dat dat tijdens die coronaperiode via de telefoon moest plaatsvinden, maar ik heb geen signalen gehoord dat door corona een plus of een min ontstaan is in aantallen.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel voor de beantwoording. Ik kijk even rond. Is er nog iemand die een vraag heeft gemist in de eerste beantwoording? Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja, dan gaan we gewoon het rondje lopen. CDA, VVD, SP.

Fractie SP

Even over wethouder Wiermans, dat vond ik wel een mooie, maar ook erg krasse uitspraak dat onder uw bewind geen mensen van het gas en licht worden afgesloten. Klopt dat? Dan heb ik het niet goed begrepen.

H. Wiermans wethouder

Er zijn zeker mensen van het gas en licht af. Wat ik gezegd heb, is: huisuitzettingen waar wij bij betrokken worden, die heb ik nooit toegestaan. Als dat aan de orde was, heb ik samen met woningcorporaties een oplossing gezocht. Dat heeft er soms toe geleid dat ik over de huurachterstand tegen de woningcorporatie heb gezegd dat zij de helft nemen en wij de helft. Dan werd op dat moment de juiste begeleiding georganiseerd, om te zorgen dat die mensen niet in die situatie terechtkomen. Ook met gas en elektriciteit zijn wel zaken die bij ons gemeld zijn. Ik kan me herinneren, een jaar of twee geleden, dat weet mijn collega hier ook, dat dat in de winterperiode wel aan de orde was, toen hebben we wel gezorgd dat dat niet gebeurde. We kijken iedere keer naar maatwerk hoe we dat kunnen doen, en we vinden altijd wel een oplossing.

Fractie SP

Dat betekent dus wel dat u op de hoogte bent, wanneer gas en licht wordt gaat worden afgesloten bij mensen? Die melding krijgt u?

H. Wiermans wethouder

Mag ik met u beiden meedoen? Voorzitter, die meldingen die krijgen wij, die krijgen wij van het waterbedrijf, het energiebedrijf, de woningcorporatie. Als wij die melding krijgen, nemen we meteen actie en kijken we hoe we het probleem kunnen oplossen.

Fractie SP

Nou, dat verheugt ons zeer te horen, Voorzitter. Dan heb ik nog een opmerking aan wethouder Jongen. Van wethouder Wiermans begrijp ik, dat als we geld overhouden in die WMO, dat het Rijk zomaar zegt: "Goed gedaan, geef maar terug.". Als ik nou wethouder Jongen was, zou ik denken: "Wacht even, die ziektekostenregeling, dat is echt zuur als dat weer terug naar het Rijk moet!". Mijn vraag is: gaat u nou nog actie ondernemen of wacht u daarmee tot een week voor de verkiezingen?

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dan ga ik het rondje verder. BurgerBelangen? PvdA? Ouderenpartij? Lokaal Alternatief? Ons Kerkrade? Dan mag ik de wethouders vragen de SP te antwoorden.

L.A. Jongen wethouder

Mevrouw Wever, als u kijkt naar de reserves Sociaal Domein, en het saldo WMO, dan zitten wij met de WMO van 2022 in de min, min 390. Voor 2022, min 439, dan loopt die uiteindelijk op, in 2050 nog min 1 miljoen. Dus als je sec naar de WMO kijkt, dan krijg ik minder geld van het Rijk dan dat wij uitgeven. Dus ik heb in feite niks terug te geven, en dat doen wij ook niet, en dat hebben wij in het verleden ook niet gedaan. U weet altijd dat wij die reserves Sociaal Domein hebben gehanteerd om een goed en duidelijk beeld te krijgen van wat voor geld er in die drie domeinen van het sociaal domein gaat. Dat is ook wat de heer Schlangen heeft toegelicht. In het begin zag u dat wij vele malen minder geld kregen bij de Jeugd dan we uitgaven, vandaar ook die flinke reeks in de min bij de Jeugd. Wij hebben altijd als collega's en als college gezegd dat we samen de trap op gaan en samen de trap af, in het sociaal domein. Nu houden wij meerderjarig, met de nodige reserve, geld over. Dat komt omdat het Rijk nu heeft gezegd dat ze voor Jeugd een fiks bedrag geven, en dat kunnen wij voor 75 procent doorrekenen. Maar daar waar ik in het begin nog iets in de plus zat bij de WMO, ga ik vanaf dit jaar tot 2025 meer uitgeven dan ik in z'n totaliteit van het Rijk krijg.

Fractie SP

Voorzitter, dat klopt, ik kan de wethouder hierin volgen. Alleen herinnert u zich nog de reden die u opgaf waarom we de ziektekosten afpakten van de mensen en waar dat geld naartoe ging toen, volgens u?

L.A. Jongen wethouder

Op de eerste plaats hebben wij dat geld binnen het sociaal domein gehouden. Ik kan met u even naar de geschiedenis gaan. In mei, juni, na de verkiezingen, kwam de Meicirculaire. Die liet zien dat wij bij Jeugd flink in de min kwamen. Toen hebben wij gezegd: "Als wij nou die 800.000 euro die wij normaliter aan de WTCJ uitgaven doortrekken, dan komen wij bij de uitvoering van de taken in het sociaal domein in het gedrang.". Wij vonden het toen zeer belangrijk dat wij geen kind tussen wal en schip laten geraken, en dat wij de Jeugd op adequate wijze moeten en kunnen uitvoeren. Het heeft ons pijn gedaan om die maatregel te treffen, maar dat was destijds ingegeven door de meerjarenprognose die het Rijk ons heeft gegeven. Gelukkig hebben wij, kijkend naar de periode daarvoor, in z'n totaliteit in de plus gezeten, soms in de kleine min, bij het Sociaal Domein. We hebben nu die injectie gekregen, omdat wij die gelden hebben ontvangen van de Jeugd. Met restrictie, zoals de heer Bakker heeft gezegd, omdat we nog niet weten wat voor claims komen, en cao-onderhandelingen, noem maar op.

Fractie SP

Dank je wel, wethouder Jongen. Ja, maar dit is toch wel heel belangrijk. Het antwoord is gegeven over de WTCJ-gelden, op een andere manier. U mag uw vraag op een andere manier stellen. Dat wil ik ook graag doen. Dan stel ik voor dat u ze even-- Ik wil toch even bestrijden wat mevrouw Wever zegt,

L.A. Jongen wethouder

dat hetgeen wat de wethouder zegt niet klopt.

Fractie Burgerbelangen

Nee, ik vind dat het nu niet meer moet, punt. Voorzitter, mag ik even? Ik vind het niet op de plek wat hier gebeurt. Als punt van orde, zou ik willen voorstellen, als u hier vragen over heeft, stel ze alsjeblieft schriftelijk,

Fractie SP

maar we gaan hier geen discussie voeren over iets wat allang geweest is. U kunt uw punt maken op papier. De heer Gramsma, wilt u hier komen zetten? Voorzitter, ik wil hier graag op reageren!

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Nee, ik ga het nou onderbreken, meneer Gramsma was ook voor zijn beurt vind ik. U heeft uw vragen heen en weer gehad, en antwoord gehad. Als u daar niet mee akkoord bent, dat kan. Stelt u ze anders nog een keer schriftelijk, maar niet in deze commissie, punt.

Fractie SP

Mag ik dan een voorstel van orde? Is dit nu een commissievergadering waarin we politieke standpunten met elkaar kunnen bediscussiëren? Of is dit gewoon wat vragen stellen die wij eigenlijk ook schriftelijk hadden kunnen stellen, en daar zitten wat mensen die dat beantwoorden. En dan spelen we hier gewoon dat we een commissievergadering houden! Een debat is hier niet mogelijk! Een debat is wel mogelijk, maar dit is informatie die u ook had kunnen vragen aan het Management Informatie. Ik wil een standpunt uitlokken van de wethouder hierover! En dat is toch logisch? Je kunt wel zeggen dat ik mijn mond moet houden, maar we kunnen hier helemaal niet een fatsoenlijke vergadering houden als we elkaar niet mogen doorvragen op antwoorden die gegeven worden. Wat is dat nou? Kunnen we nou een debat ergens over voeren of niet? Ik ga verder met het volgende agendapunt. U kunt er een andere termijn voor aanvragen,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

u kunt het vragenuurtje gebruiken, u kunt van alles doen, maar nu niet meer. Punt, klaar. We gaan naar het volgende agendapunt, dat is agendapunt nummer zeven.

7 Motie Ouderenpartij Kerkrade inzake aandacht voor mantelzorgers

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat is een motie van de Ouderenpartij Kerkrade. De motie is ondertussen ingediend in een aangepaste vorm, met als mede-indieners BurgerBelangen, PvdA, CDA, VVD en Ons Kerkrade. Ik wil graag meneer Schlenter het woord geven om het nader toe te lichten.

Fractie Ouderenpartij

Dank u wel, mevrouw de Voorzitter. Het is duidelijk dat corona een zware wissel trekt op het maatschappelijke leven. Dat geldt zeer zeker voor de zwakkeren en de hulpbehoevenden. Hierdoor is een beroep gedaan op de hulp van mantelzorgers en vrijwilligers. In de jaarrekening 2020 is verwoord dat passende ondersteuning en blijk van waardering van mantelzorgers belangrijk zijn. Wij zijn van mening dat mantelzorgers een stevig fundament vormen in de verzorging van hulpbehoevenden, en dat de beleidsthema's mantelzorgers, vrijwilligers en eenzaamheid nu direct aandacht nodig hebben om de gevolgen van de coronatijd op te vangen. Voorzitter, middels deze motie roepen wij het college op om medio 2022 een plan aan deze Commissie voor te leggen waarin een stevige aanpak op de zojuist genoemde beleidsthema's wordt voorgesteld, bovenop de reguliere activiteiten, en daarbij ook die reguliere activiteiten te delen. Aanvullend vragen wij het college om het mantelzorgcompliment 2021, gezien de extra belangrijke inzet gedurende de coronatijd, aanvullend te waarderen met een eenmalige uitbreiding met een zogenaamde Beleef Kerkrade cadeaukaart van 50 euro. Deze is lokaal te besteden, zodat ook onze ondernemers op deze wijze een extra steun in de rug kunnen krijgen.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dat was het, dank u wel, Voorzitter. Dank u wel, meneer Schlenter. Ik geef het woord aan wethouder Jongen voor een korte reactie.

L.A. Jongen wethouder

Dank u wel, Voorzitter. Het is een motie die door zes partijen is ingediend. Officieel komt het ook in de Raad terug, uiteraard. Ik zal die motie tot mij nemen, we zullen het gaan uitvoeren. Ik heb alleen nog één vraag. Het moet uiteindelijk wel eerst aangenomen worden. Ik zal daar positief in adviseren in het College, want uiteindelijk is het het College die daarover gaat en beslist. Maar als zes partijen, de meerderheid van de Raad, die motie indient, mag dat wel duidelijk zijn. Uiteindelijk zullen wij moeten uitvoeren wat de Raad ons als opdrachten meegeeft. Ik heb nog één vraag. Ik was de financiering aan het doorlezen, en toen kwam ik uiteindelijk, twee voor 12, tot de concluderende vraag: uit welk potje moet het betaald worden? Ik ga ervan uit, omdat het een mantelzorgcompliment is, dat dat uit de WMO-gelden bekostigd moet worden.

Fractie Ouderenpartij

Dat is een goede vraag, wethouder. Ik denk wel dat dat mag.

L.A. Jongen wethouder

Nou zeg ik, gewoon om een handreiking te geven, moet de motie nog voor de Raadsvergadering op dat *woord* met een bullet worden toegevoegd, met de mededeling dat de financiële dekking uit de WMO moet plaatsvinden? Dan is die geheel compleet.

Fractie Ouderenpartij

Zou dat kunnen? Goed, ja, dat zou kunnen.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

In principe wordt het sowieso altijd een bespreekstuk in de Raad, dus daar kan nog over gesoebat worden, als de rest het erover eens is. Ik ga even het rondje af, het CDA.

Fractie CDA

Dank u wel, Voorzitter. Een hele sympathieke motie die wij ook mede hebben ingediend, dus wij stemmen in. De toevoeging om het te dekken vanuit de WMO lijkt me prima.

Fractie VVD

De VVD. Voorzitter, ook wij hebben niet voor niks mede-ingediend. Wij zien naast het compliment aan diegenen die daaraan zorg hebben gedragen, ook een steuntje in de rug van de ondernemers, en daaraan direct gerelateerd werkgelegenheid. Want er zijn klappen gevallen, die je nu nog niet ziet. Dat kleine steuntje, als veel mensen op hun plek zoiets gaan uitgeven, dat is altijd welkom. Wij zeggen dat het uit de WMO kan komen, waar de andere gelden ook vandaan komen.

Fractie SP

Dank je wel. SP. Dank u wel, Voorzitter. Ik heb eerst een vraag, want ik begrijp het niet zo goed. Vanmiddag zag ik van alles langskomen, met mede-indiening et cetera, en ik weet eigenlijk van niks. Ik heb niks gezien of gehoord om mede-indiener te worden, of om de motie vooraf toegezonden te krijgen. Ik vraag me af of ik iets heb gemist of dat er iets verkeerd gegaan is in de mail. Ik denk wel dat dat een communicatiestoring is.

Fractie Ouderenpartij

In een traject waar we goed moeten communiceren, vind ik dat wel heel ernstig, als dit het geval is. Ik ga even het woord geven aan meneer Schlenter,

Fractie Burgerbelangen

ik weet niet hoe het gegaan is.

Fractie Ouderenpartij

Hoe is dat gegaan? Nadat mijn fractievoorzitter deze motie heeft ingediend, is hij actief door verschillende andere fractievoorzitters is benaderd. Duidelijk antwoord, u heeft uw antwoord.

Fractie SP

--elke partij benaderd of ze mee willen indienen.

Fractie Ouderenpartij

Nee, mijn fractievoorzitter is benaderd door andere fractievoorzitters. Het is dus de keuze geweest van de andere fracties

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

om actief de Ouderenpartij te benaderen. Blijkbaar hebben de SP en de Ouderenpartij dat niet gedaan, neem ik aan.

Fractie Burgerbelangen

Ik weet het niet. Nou, de SP wist van niks, dus we kunnen niemand benaderen. Voorzitter, als ik mag? Dan wordt het misschien helder. De sympathieke motie van de Ouderenpartij lag voor, dat was alleen voor het bedrag van 250 euro. Wij hebben dat besproken in onze fractievergadering. Toen kwam iemand op het idee: 'Wacht, dat is wel geld, die 50 euro extra. Zouden we het niet kunnen doen in de vorm van een cadeaubon? '. Zo is het eigenlijk ontstaan. Wat ga je dan doen? Je kunt nog een motie indienen. Nu hebben wij zelf contact opgenomen met de Ouderenpartij. Daar hebben wij voorgesteld dat we het niet doen in een geldbedrag, die 50 euro extra, maar in de vorm van een cadeaubon. Wat meneer Wiertz en Driessen ook al zeiden, het is een en-enverhaal. Zo is deze motie ontstaan. We hebben zelf het initiatief genomen, dat hebben andere partijen waarschijnlijk ook gedaan.

Fractie Ons Kerkrade

Zo zit het in elkaar. Mag ik even iets vragen? Zeker, meneer Krasovec. Voordat ik dadelijk bij de motie kom, dit stuk had ik er ook in staan, een gele kaart voor de OPK op dat gebied. Ik ben er zelf op ingesprongen dat men mede moest indienen, toen ik hem langs zag komen. Als één iemand een motie indient, vind ik het prima. Als er een gewijzigde motie komt van één partij met vier die aanhaken, vind ik dat minder. We hebben sessies gehad met gesprekken over hoe we beter met de Raden kunnen omgaan. Hoe nemen we elkaar serieus, hoe nemen we elkaar mee? Dan krijg ik een motie voorgeschoteld waaraan vier partijen meedoen. U maakt mij niet wijs dat die vier partijen op diezelfde dag hetzelfde idee hadden om van die 50 euro een cadeaubon te maken. Daar is bij BurgerBelangen iemand op gekomen, ik zag vanmiddag de persverklaring langskomen, bij mij was dat ook appeltje eitje. Maar goed, toen kwam naderhand de motie, en dacht ik: "Slim, dat hadden wij ook kunnen zeggen.". U maakt mij niet wijs, en ik zeg dat ook niet, dat tegelijkertijd vier partijen bij de OPK aansluiten, en allemaal apart zeggen dat ze er een cadeaubon van willen maken. Daar is iets gebeurd, dat opeens vier coalitiepartijen, toeval of niet, opeens in een gewijzigde motie zitten. Dan had die van tevoren even doorgestuurd kunnen worden, ook al is het op het laatste moment, daar ben ik eerlijk in, en er had gezegd kunnen worden: "Kijk er even in, wil je hiermee inspringen?". Ik heb de griffier gebeld en gezegd dat ik erbij wil, maar eigenlijk vind ik dat niet mijn taak, dat we het op die manier moeten doen. Dus een gele kaart voor de OPK voor hoe dit gegaan is. Ik vind dit not done na de gesprekken die we van tevoren gehad hebben met de externe, om te kijken hoe we beter en serieuzer met elkaar kunnen omgaan.

Fractie SP

Zodoende. Mag ik het woord terug, Voorzitter? Gaat u verder. Dank u wel. Het is duidelijk waar het hier aan schort. Bedankt voor het vertrouwen en voor het doorsturen. Maar Voorzitter, ik heb nog wat anders. We hebben het natuurlijk niet kunnen bespreken, want hij is vanmiddag passen ingediend door de coalitie en de Ouderenpartij. Ik heb nog wat anders, want mantelzorgers hebben het altijd zwaar, dat weet de SP als geen ander. Door de bezuinigingen in de gezondheidszorg komt er steeds meer bij. We weten dat mensen tegenwoordig langer thuis moeten blijven. Verzorgings- en verpleeghuizen zijn nog maar mondjesmaat beschikbaar dankzij de bezuinigingen van het kabinet. Je moet als mens heel veel mankeren voordat je wordt toegelaten in een permanente zorgvoorziening. Daardoor zijn mantelzorgers wel vaak al overbelast, dat is algemeen bekend. Vanaf 2020, bij de uitbraak van corona, is de taak van de mantelzorger nog veel zwaarder geworden, ook in Kerkrade. De huishoudelijke hulp is regelmatig niet verschenen, en de Thuiszorg raakte ook besmet en was maar gedeeltelijk beschikbaar. Dus als iemand beloond moet worden, dan zijn het de mantelzorgers. Daarom heeft de SP in november 2020, nog geen jaar geleden, een motie ingediend met de vraag om eenmalig het bedrag van het mantelzorgcompliment te verdubbelen. Voorzitter, de indiener van de motie van vandaag van de Ouderenpartij, Jo Paas, vond het toen overbodig om de mantelzorger ook maar iets extra's te geven, en wethouder Jongen ook. Voorzitter, ik citeer uit het verslag van november 2020. "Jo Paas geeft aan dat hij het eens is met wethouder Jongen, dat het gaat om een gebaar. Hij vindt dat de overheid ook met 200 euro dankbaarheid naar de mantelzorgers toont, en hij ziet niet in waarom dit 400 euro zou moeten zijn. Hij steunt de motie van de SP dus niet.". Nu, een jaar later, dient de Ouderenpartij een soortgelijk motie in. Ik heb een vraag daarover aan de Ouderenpartij. Kan de Ouderenpartij mij uitleggen waarom ze nu wel vinden dat mantelzorgers extra beloond moeten worden, en een jaar geleden met corona niet? De rest van de partijen ging niet akkoord met de motie. Ze waren allemaal tegen, behalve Ons Kerkrade, die hebben ons gesteund. Mijn vraag is: waarom kon het vorig jaar niet? We konden het bedrag substantieel verlagen, dat had toen ook 50 euro kunnen worden, als iedereen dat belangrijk vond. Maar dat werd gewoon van tafel geveegd, ook de wethouder heeft dat gedaan. Nu komen ze naar de motie. Mijn vraag is: waarom nu, en waarom op deze manier? Dank u wel.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dank u wel voor uw vragen. We komen in het rondje uiteindelijk terecht bij meneer Schlenter, misschien kan hij er een antwoord op geven. Anders beslissen we voor de Raad, ga ik vanuit. Wilt u nu het woord, of zal ik het rondje even afmaken?

Fractie Burgerbelangen

Goed. BurgerBelangen? Dank u wel, Voorzitter. Goed, ik heb het verhaal van het ontstaan net verteld. Er is altijd de mogelijkheid om mede in te dienen. Dat deden we wel eens vaker in het verleden, dat iemand een motie inbrengt en die wordt gesteund door alle partijen. Dus bij dezen, het aanbod ligt al.

Fractie SP

Voorzitter, een interruptie. Ik wil graag aan de partijen vragen waarom nu wel,

Fractie Burgerbelangen

en vorig jaar niet, ik had daar graag een antwoord op. Dat is heel simpel. De vorige keer ging het om 200 euro extra en nu gaat het om 50 euro extra.

Fractie SP

Ik vind dat wel een wezenlijk verschil. Ik heb toen geen voorstel van u gehoord om het bedrag te verlagen. Het wordt geen tennisspelletje.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ze mogen antwoorden als ze dat willen, als ze niet willen, antwoorden ze niet, klaar. PvdA?

Fractie PvdA Kerkrade

Wij ondersteunen de motie, een sympathiek motie. We dienen hem zelfs mede in. Dank u.

Fractie Ouderenpartij

Meneer Schlenter, Ouderenpartij. Mevrouw de Voorzitter, goed om terug te komen op de vragen van mevrouw Laumann. Ik zal het punt aanhalen van de heer Gramsma. De motie die in december vorig jaar voorlag, als ik me niet vergis, daar ging het inderdaad over 200 euro, dus dat was toch een substantieel ander bedrag. Voor zover ik weet is dat ook het struikelblok gebleken om die motie aan te nemen. Daarnaast is deze motie breder dan alleen maar het toekennen van een geldbedrag. Laten we er duidelijk over zijn, dat het gewoon heel lastig is, eigenlijk niet te doen, om aan de mantelzorg een geldbedrag te koppelen. Dat kan alles zijn, dat is van onschatbare waarde, dus dat is een hele lastige. De drie ton die de maatregel in december zou behelzen, vond een meerderheid van de Raad te veel, en ook de Ouderenpartij. Het gaat hier niet alleen om dat aanvullende bedrag van 50 euro. Het gaat ook om een aanpak op de beleidsterreinen eenzaamheid, mantelzorg en vrijwilligers, waar een aanvullende stevige aanpak wordt gevraagd. Dat is toch een verdieping ten aanzien van de motie die in december is ingediend door de SP. Verder moet die 50 euro, die in de vorm van een cadeaukaart wordt gegeven, bij de middenstand van Kerkrade worden opgesoupeerd.

Fractie SP

Voorzitter, mag ik nog één vraag stellen? Het is me nog niet duidelijk. U heeft eerst een motie ingediend voor 50 euro en niet voor een cadeaukaart. Vorig jaar heb ik u ook niet gehoord over 50 euro. De Voorzitter heeft toen gezegd dat het not done is, zo staat het letterlijk in de tekst. Dat begrijp ik dan niet goed, maar het gaat wel op de verkiezingen aan,

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

dat begrijp ik wel heel goed. Die verkiezingen, dat hoor ik nu voor de tweede keer vandaag. Ik vind het gewoon niet gepast.

Fractie SP

Dat is pas in maart volgend jaar. De hele situatie is niet gepast, Voorzitter. Ik ga het even afkappen. U heeft nog twee weken de tijd in de Raad om u óf er bij aan te sluiten óf u er tegen uit te spreken. Het zal een ander inzicht zijn geweest, waarbij ze hebben gezegd dat ze het op deze manier gaan doen.

Fractie Lokaal Alternatief

Mevrouw Szelata? Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben de eerste motie uiteraard besproken in de fractie. Ik moet u zeggen, wij waren zelf ook op zoek naar een mogelijkheid om ondernemers hier hun voordeel van te laten hebben. Op zich waren wij hier positief over gestemd. Ik moet zeggen, ik was zelf ook zeer onaangenaam verrast. Vlak voordat ik hier kwam, heb ik gezien dat het veranderd was. Ik dacht even in mijn

naïviteit dat ik de mailwisseling niet had gezien, maar dat blijkt niet het geval te zijn. Ik vind de gang van zaken ook zeer teleurstellend. Ik heb het gehoord, ik geef het door.

Fractie Ons Kerkrade

Meneer Krasovec. Ja, dank u wel. Over de motie zelf hoeven we niks meer te zeggen in principe, die vorige van de SP hadden we ook gesteund. Blijkbaar is Ons Kerkrade de enige die de rug recht houdt. Over de mantelzorgers, dat het is omgeturnd tot een Beleef Kerkrade cadeaukaart, vinden wij ook prima. Toen we het persbericht vandaag zagen, was het appeltje eitje voor ons. Daarna kwam het bericht dat er een nieuwe is ingediend. Dat vonden we vreemd. Bij ons was het OPK man of the match, en tevens geven we ze een gele kaart in dezelfde wedstrijd. Man of the match vanwege het indienen van de motie, een gele kaart voor de schwalbe die wordt gemaakt in het kader van de mail die vanmiddag is gestuurd. Hierbij denk ik zelf, dat als je 100 euro had gevraagd, je het ook had gekregen. Maar goed, dat is iets voor nu, dus wij steunen de motie. Dank je wel. U heeft allemaal nog twee weken de tijd, voordat we de raadsvergadering hebben.

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Daar wordt uiteindelijk pas besproken, of de motie wordt aangenomen of niet. Misschien handig om een aantal hoofden bij elkaar te steken, misschien is er een andere optie.

Fractie Lokaal Alternatief

Tot die tijd hoop ik dat iemand iets goed maakt in deze. Ik ben Voorzitter, ik leid het niet, ik geef het alleen maar aan, dus ik hoop dat het gehoord wordt en dan moeten we er zelf uit komen. Ik ga naar het volgende agendapunt, want ik neem aan, dat een tweede termijn niet nodig is. Een motie is altijd een bespreekstuk.

Fractie SP

Voorzitter, ik heb toch nog een vraag aan de heer Gramsma van BurgerBelangen. Wat mij hogelijk bevreemdt, want ik heb nu net pas kennis kunnen nemen van de motie, want overdag vlak voor de vergadering hebben we allerlei andere dingen te doen, is die cadeaukaart. Het persbericht is ook van vandaag. Dus ik vraag me af hoe het kan dat BurgerBelangen weet van een cadeaukaart Beleef Kerkrade, al voordat het persbericht gemaakt is, de motie rondgestuurd wordt en nergens een collegebesluit is te vinden waarin er sprake is van het uitgeven van een cadeaukaart. Ik vraag me af hoe dat hier gebeurd is. Is het BurgerBelangen die hier beleid maakt en met cadeauenkaarten komt, en dan de wethouder belt en vraagt of het een goed idee is? Gaat dat onder ons? Wat moet ik me daarbij voorstellen?

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Hoe is dat gegaan? Ik zal u vraag doorleiden, of er moet iemand willen antwoorden.

Fractie Burgerbelangen

De cadeaukaart was voor de meeste mensen duidelijk. Dat die cadeaukaart kwam, was bekend. U heeft vandaag pas die die motie gekregen, dat wil zeggen dat die tijd heel erg kort was door het bekend worden, en we hebben daar meteen gebruik van gemaakt. Dat is het enige wat ik daarover wil zeggen. Dank je wel.

8 Lijst van toezeggingen

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik kom even terug, de motie komt terug als bespreekstuk, voor de duidelijkheid. Moties worden sowieso nooit aangenomen in de commissie zelf. Ik ga naar agendapunt acht, lijst van toezeggingen. Ik verzoek u om uw hand op te steken, als u het woord wenst over de lijst van toezeggingen. Ik kijk even rond, ik zie geen handen.

9 Rondvraag

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Dan ga ik naar punt negen, de rondvraag. Ook nu zou ik willen vragen: heeft u een vraag voor de rondvraag, laat het weten middels een handopsteek. Dan gaan we naar agendapunt tien, de sluiting.

10 Sluiting

A.M.H. Moberts-Lenzen voorzitter

Ik rest mij om iedereen een goeie en fijne avond te wensen, en u vooral gezondheid te wensen. Ik zie u bij de volgende commissie weer. Ik sluit de vergadering om 20.24 uur.